

The following document has been digitally signed. Information of signers and documents

Document

Lunastuslupahakemus
Nuojuankangas-
Seitenjärvi.pdf

Filename

85742f8e7b6dfac92057d827bcee06e0b5a5d56b0466acc0a3ca93b3afcbf0874e10
95ec72f980e8d50c6d32dc41184204e52691e066425a975c9472abc63cd4

Checksum

Signed by:

Timo Olavi Kiiveri

Name

*Authentication method: email, SMS-authentication
Signing method: Genericoidc*

varatoimitusjohtaja,
Fingrid Oyj

Company

8.5.2026

Date

Jussi Jyrinsalo

Name

*Authentication method: email, SMS-authentication
Signing method: Genericoidc*

johtaja, Fingrid Oyj

Company

8.5.2026

Date

Using the link below, you can verify the authenticity of the file

When a process has been started strong hash(SHA-512) has been calculated of all of the documents which belongs to the process. With verify link you can ensure that document you are holding is the same which has been attached to the process at first point.

<https://sign.fingrid.fi/verify.cgi?link=amm5sPwysBLJ7M8RkUwCzctkNRhHiRM81ODhYs4XPXruz0BOCr>

Valtioneuvostolle

Asia: Lunastuslupahakemus

Yhtiömme tarkoituksena on rakentaa Vaalan Nuujuankankaan sähköaseman ja Hyrynsalmen uuden Seitenjärven sähköaseman välille uusi 400+110 kV voimajohtolinja.

Rakennettava voimajohtoyhteys alkaa yhtiömme omistamalta Vaalan kunnassa sijaitsevalta Nuujuankankaan sähköasema -nimiseltä kiinteistöltä 785-404-37-6 ja päättyy Hyrynsalmen kunnassa sijaitsevalle Juntula-nimiselle kiinteistölle 105-405-81-19.

Voimajohdot sijoittuvat samaan pylväsrakenteeseen, paitsi sähköasemien ympäristöissä, joissa voimajohdot haarautuvat erikseen 400 kV ja 110 kV kytkinkenttiin.

Perustelut

Suomen sisäistä sähkönsiirtokapasiteettia on tarvetta lisätä uusilla 400 kV voimajohtoyhteyksillä. Tarvetta lisäävät uudet investoinnit erityisesti uusiutuvaan sähköntuotantoon, Suomen ja Ruotsin välisten sähkönsiirtoyhteyksien vahvistaminen sekä yhtäältä Etelä-Suomesta poistuva fossiilinen sähköntuotanto ja toisaalta sähkönkulutuksen painottuminen entisestään Etelä-Suomeen. Fingridin ennusteiden mukaan sähkönkulutus voi kaksinkertaistua vuoteen 2035 mennessä, mutta uusi kulutus ja uusi tuotanto painottuvat maantieteellisesti eri puolille Suomea. Sähkönsiirtokapasiteettia on lisättävä erityisesti pohjois–etelä-suuntaisesti. Sitä varten tarvitaan myös itä–länsi-suuntaisia voimajohtoyhteyksiä alueellisen sähkönsyötön varmistamiseksi ja sähköntuotannon keräämiseksi muun muassa Kainuun alueelta kantaverkkoon.

Uusien sähkönsiirtoyhteyksien rakentamisella toteutetaan Fingridille annettuja lakisääteisiä tehtäviä, kuten liittämiselvoitetta, kantaverkon kehittämisvelvoitetta, kantaverkolle asetettuja korkeita käyttövarmuusvaatimuksia, sähkömarkkinoiden tehokkaan toiminnan ylläpitämistä sekä sähkön hinnan pitämistä yhtenäisenä hinta-alueena koko Suomessa. Uudet 400 kV voimansiirtoyhteydet parantavat myös energia- tehokkuutta vähentämällä sähkönsiirron energiahäviöitä.

Nujuankankaan ja Seitenjärven välille rakennettavat uudet voimajohtoyhteydet toteuttavat kaikkia edellä mainittuja tavoitteita. Kantaverkon sähkönsiirtoa ei voida hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia liityntöjen tai siirtokapasiteetin rajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Voimajohtojen rakentaminen on edellä mainituin perustein yleisen tarpeen vaatima. Yleisen tarpeen olemassaolon sähkönsiirron näkökulmasta ratkaisee ennen kaikkea Energiavirasto sähkömarkkinalain mukaisessa hankelupapäätöksessään. Hankelupaa ei ole tämän lunastuslupahakemuksen jättöhetkellä vielä haettu.

Ympäristövaikutusten arviointi

Merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset

Voimajohtojen rakentaminen on suunniteltu eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain (lunastuslupalaki, 768/2004) 4 §:n edellyttämällä tavalla teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisella tavalla siten, että ympäristölle ja alueiden käytölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Nuojuankankaan–Seitenjärven (ent. Seitenoikea) välisestä voimajohtohankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettuun lakiin (YVA-laki, 252/2017) perustuva arviointimenettely (YVA-menettely). Yhteysviranomaisena toiminut Kainuun ELY-keskus on antanut syyskuussa 2024 arviointiselostuksesta (liite 8) perustellun päätelmän, eli johtopäätöksen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista (liite 9). Yhteysviranomaisen toteama, että arviointiselostus on laadultaan hyvätasoinen.

Fingrid ja yhteysviranomaiset ovat yhteisessä kokouksessaan joulukuussa 2024 käyneet yhdessä läpi perustellun päätelmän ja sen perusteella tehtävät toimenpiteet ympäristövaikutusten lieventämiseksi. Kokouksen muistio ja siinä läpikäyty suunnitelma liitetään tämän lupahakemuksen liitteeksi (liite 10). Suunnitelmassa on myös merkittävydeltään lievempiä vaikutuksia ja niiden lievennystoimenpiteitä, joita Fingrid tulee toteuttamaan.

Katsomme perustellun päätelmän perusteella merkittäviksi haitallisiksi vaikutuksiksi seuraavat vaikutukset, joista kunkin kohdalle on alle kirjattu niitä koskevat rajoittamistoimet, jotka ovat osa hankkeen toteuttamista:

1) Jaksolla 1 asutuksen osalta reittivaihtoehdot VE1 ja VE2

Vaikutusten rajoittaminen:

Jaksolla 1 valittiin reittivaihtoehdoksi taajimman asutuksen kiertävä VE3. Muutoin asutusvaikutuksia on vähennetty pylvässijoittelulla sekä maanomistajien henkilökohtaisella yhteydenotolla ja mahdollisuudella vaikuttaa pylvässijoitteluun.

2) Jaksolla 1 happamat sulfaattimaat, reittivaihtoehto VE3

Vaikutusten rajoittaminen:

Fingrid noudattaa liitteen 10 muistiossa selostetun mukaista ohjeistustaan koskien happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeen esiintymisen selvittämistä ja selvitysten perusteella tehtävää rakentamisen toteuttamista

3) Jaksolla 3 Karppalan ja Virpelän kulttuuriympäristö, perusreittivaihtoehto

Vaikutusten rajoittaminen:

Kohdassa valittiin kulttuuriympäristöalueen kiertävä tekninen vaihtoehto.

4) Jaksolla 3 Karppalan niityn perinnemaisema

Vaikutusten rajoittaminen:

Mainitulle perinnebiotoopille ei tulla sijoittamaan pylvästä.

- 5) Jaksolla 3 Joutensuon Natura 2000 -alue, perusreitinvaihtoehto

Vaikutusten rajoittaminen:

Kohdassa valittiin Natura 2000 -alueen kiertävä tekninen vaihtoehto.

- 6) Jaksolla 2 Laajakangas-Kangasharjun ja jaksolla 4 Vatikankaan valtakunnallisesti arvokkaat tuulikerrostumat.

Vaikutusten rajoittaminen:

Liitteen 10 muistiossa selostetun mukaisesti suunnittelu on tehty siten, että kohteille on sijoitettu teknisten reunaehtojen mukaan mahdollisimman vähän pylväitä. Rakentaminen ohjeistetaan siten, että maaperän ja kasvillisuuden vauriot jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

- 7) Vaikutukset liito-oravan kulkuyhteyksiin

Vaikutusten rajoittaminen:

Hankkeessa toteutetaan kolme viherkäytävää, Hoikanjoen, Iso-Kaitasen ja Siltapuron viherkäytävät, joiden myötä kulkuyhteys säilyy johtoalueen läpi.

- 8) Yhteisvaikutukset tuulivoimahankkeiden voimajohtojen kanssa

Vaikutusten rajoittaminen:

Merkittävimpana lievennystoimena yhteysviranomainen on katsonut muiden yhtiöiden voimajohtojen vähentämisen uusilla kantaverkon sähköasemilla. Fingrid tulee toteuttamaan voimajohtohankkeen varrelle kaksi uutta liityntäasemaa sen mukaan, kun alueen asiakastarpeet vahvistuvat. Asemat eivät ole toisensa vaihtoehtoja, vaan molemmat voidaan toteuttaa.

Yhteenvedo merkittävien haitallisten ympäristövaikutusten rajoittamisesta

Edellä mainitut merkittävien haitallisten vaikutusten välttämättömät rajoittamistoimet valittuine johtoreitteineen, pylvässijoitteluneen ja perustettavine viherkäytävineen ovat osa lunastuslupahakemuksen sisältöä. Näin ollen lunastuslupapäätöksessä ei nähdäksemme ole tarpeen antaa lunastuslupalain 4 §:n 3 momentin mukaisia välttämättömiä lupamääräyksiä merkittävien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi.

Mikäli selvyiden vuoksi on tarpeen, että edellä mainitut välttämättömät rajoitustoimet ympäristövaikutusten arvioinnista ilmenevistä merkittävistä haitallisista vaikutuksista kirjataan kuitenkin lupamääräyksiksi, hyväksymme senkin.

Voimajohtoreitin sijainti

Voimajohtohanke sijaitsee Vaalan, Paltamon, Puolangan, Ristijärven ja Hyrynsalmen kuntien alueella. Koko voimajohtohankkeen pituus on noin 86 kilometriä. Voimajohtojen suunta on merkitty hakemukseen liitettäviin karttoihin.

Voimajohtojen 400 ja 110 kV virtapiirit sijoitetaan samaan voimajohtopylvääseen, pois lukien nykyisten ja suunniteltujen sähköasemien ympäristö, joissa voimajohtojen

erkanevat eri kytkinlaitoksiin. Voimajohtoalueen leveys 400 kV voimajohdolla uudessa maastokäytävässä on 62 metriä. Omassa pylväässään 110 kV voimajohtoalueen leveys on 46 metriä.

Uuden 400 kV:n voimajohdon sijoituessa olemassa olevien voimajohtojen rinnalle nykyinen voimajohtoalue levenee noin 38–44 metriä, riippuen rinnakkaisen voimajohdon rakenteesta ja jännitetasosta. Uudella 110 kV voimajohdolla omassa maastokäytävässään levennys olemassa olevan voimajohdon rinnalla on noin 26-33 metriä.

Viherkäytävät

Edellä olevassa ”Ympäristövaikutusten arviointi” -kappaleessa esitetyn mukaisesti, rakennettavan voimajohtoyhteyden alueella on kolme kohdetta, joissa liito-oravan kulku johtoalueen läpi tulee turvata viherkäytävällä.

Puustoisien viherkäytävän leveys on noin 50 metriä. Viherkäytäväalueella tullaan ylläpitämään nuorta metsää, jossa puut ovat pituudeltaan 0–10 metriä. Yli 10 metriä korkeat puut poistetaan normaalin raivauskäytännön mukaisesti tai voimajohtotarkastukseen perustuen tarvittaessa aikaisemminkin.

Viherkäytävät on otettu huomioon voimajohtojen pylvässuunnittelussa siten, että tavoitteellinen enintään 10 m korkean puuston kasvattaminen voimajohtoalueella on turvallista.

Voimajohtoa varten lunastamalla perustettu käyttöoikeus mahdollistaa ainoastaan voimajohtoalueen puuston poistamisen, mutta käyttöoikeus ei siirrä johtoalueen puuston omistusoikeutta Fingridille. Jotta em. suunnitelman mukainen tavoitteellinen puuston kasvatus on mahdollista voimajohtoalueella, tulee nämä viherkäytäväalueet lunastaa Fingridille omistusoikeuksin. Viherkäytävän ylläpitämisveloitteen vuoksi viherkäytäväalueelle ei jäisi myöskään maanomistajalle konkreettista käyttöoikeutta alueen hyödyntämiseen.

Asianosaisten kuuleminen

Liitämme hakemukseen luettelon tiedossamme olevista kiinteistöistä (178 kpl) joita lunastus koskee, omistajineen, haltijoineen ja heidän osoitteineen. Kiinteistöjen omistajien kanssa on tehty sopimukset lunastukseen suostumisesta ja tarvittavan johtoalueen ennakkohaltuunotto-oikeudesta jo ennen lunastuslain mukaista ennakkohaltuunoton ajankohtaa, hakemuksen liitteessä lueteltuja kiinteistöjä lukuunottamatta.

Niitä kiinteistöjen omistajia, jotka eivät ole tehneet sopimusta Fingrid Oyj:n kanssa, tullaan kuulemaan lunastuslain 8 a §:n mukaisesti järjestettävissä kuulemiskokouksissa. Liitämme hakemukseen jälkikäteen kokousten pöytäkirjat, maanomistajien toimittamat kirjalliset lausumat sekä oman vastineemme annetuista lausumista (liite 11).

Lunastus- ja ennakkohaltuunottolupa

Pyydämme kunnioittavasti valtioneuvostolta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (lunastuslaki, 603/1977) mukaista lunastuslu-

paa voimansiirtojohtoa varten tarvittavan kiinteistöjen käyttöoikeuden pysyvään supistamiseen sekä voimajohtoalueella sijaitsevien yksilöityjen alueiden osalta lupaa saada lunastaa maa-alueet omistusoikeuksin. Samalla pyydämme, että lunastuksen kohde voidaan jättää lunastuslain 10 §:n nojalla lunastustoimituksessa tarkemmin määrättäväksi.

Tällä voimansiirtohankkeella on kiire, koska johdon tulisi olla valmiina jo vuonna 2030. Tämän vuoksi pyydämme lisäksi lunastuslain 58 §:n mukaista lupaa kaikista liitteenä olevassa tilaluettelossa mainituista kiinteistöistä voimansiirtojohtoa varten tarvittavien alueiden ennakkohaltuunottoon.

Käyttöoikeuden supistus

Voimansiirtojohtoa varten tulee lunastettavaksi seuraavanlainen kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus:

- 1) johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja ja rautatien käytölle tarpeellisia laitteita lukuun ottamatta.
  - 2) aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
  - 3) ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväiden rakenteita, etäisyys luettuna ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
  - 4) johtoaukealla kokonaisuudessaan, jonka leveys on Nuojuankangas–Seitenjärvi 400 kV voimajohtolla 42 metriä ja Nuojuankangas–Seitenjärvi 110 kV voimajohtolla 26 metriä, ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä rautatiealuetta lukuun ottamatta rakentaa tai pitää rakennuksia tai kahta metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- Rakennuksia ei saa rautatiealuetta lukuun ottamatta rakentaa Nuojuankangas–Seitenjärvi 400 kV voimajohtolla 31 metriä ja Nuojuankangas–Seitenjärvi 110 kV voimajohtolla 23 metriä lähemmäksi johtoaukean keskiviivaa,
- 5) johtoaukean molemmin puolin erotettavilla 10 metrin levyisillä ns. reunavyöhykkeillä kasvava puu saa johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkea ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampi kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta.
  - 6) johtoaukealla tai sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Käyttöoikeus

Näiden supistusten kautta varataan johdon omistajalle seuraavat johdon rakentamisen, käytön, kunnossapidon ja uusimisen vuoksi tarpeelliset oikeudet kiinteistön käyttöön, kuitenkin niin, että rautatieliikennettä ei tarpeettomasti häiritä:

- 1) oikeus pystyttää ja pitää johtoaukealla voimansiirtojohto pylväineen, johtimineen sekä voiman- ja tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen.
- 2) oikeus suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla sekä suorittaa maadoituk-sia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille.

- 3) oikeus pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja rautatiealuetta lukuun ottamatta muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon.
- 4) oikeus poistaa johtoaukealta rautatiealuetta lukuun ottamatta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pysyttämistä tai sinne pystyttämistä ei ole erikseen sovittu.
- 5) oikeus sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat, niin että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) oikeus merkitä ne reunavyöhykkeillä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka mittansa vuoksi voivat olla vaarallisia johdon säilymiselle sekä kaataa tällaiset puut, ellei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajille.
- 7) oikeus johdon omistajan lukuun työskenteleville henkilöille jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin johtopylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne rautatiealuetta lukuun ottamatta väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ynnä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Omistusoikeuksin lunastettavat alueet

Kiinteistöt, joilta lunastetaan alueita omistusoikeudella viherkäytävien perustamista varten, on lueteltu Taulukossa 1. Alueiden sijainti on osoitettu oheen liitettäviin karttoihin (liite 3).

Taulukko 1: Omistusoikeudella lunastettavat alueet

Kiinteistötunnus	Kiinteistön nimi	Lunastettava pinta-ala (ha)
<i>Hoikanjoen viherkäytävä</i>		
620-405-19-21	HETEKORPI	0,166
620-405-86-0	HAUTANIEMI I	0,144
<i>Iso-Kaitasen viherkäytävä</i>		
620-405-142-7	PERINTÖMIILU	0,367
<i>Siltapuron viherkäytävä</i>		
697-401-263-8	LUMIPURO	0,285

Yhtiömme osoite on Fingrid Oyj, PL 530, 00101 HELSINKI.

Helsingissä, 8. päivänä toukokuuta 2025

FINGRID OYJ

Allekirjoitettu sähköisesti

Allekirjoitettu sähköisesti

Timo Kiiveri
varatoimitusjohtaja

Jussi Jyrinsalo
johtaja

Laati: Eero Kujanen
päällikkö, maanhallinta
p. 030 395 5190

LIITTEET: Liite 1 - Johtoalueen lunastustiedot
Liite 2 - Lunastuslupakartta
Liite 3 - Lunastuslupakartat omistusoikeuksin lunastettavista alueista
Liite 4 - Johtoaluekuvat
Liite 5 - Tila- ja maanomistajaluettelo
Liite 6 - Luettelo sopimuksettomista tiloista
Liite 7 - Tila- ja maanomistajaluettelo omistusoikeuksin lunastettavista alueista
Liite 8 - Ympäristövaikutusten arviointiselostus
Liite 9 - Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä
Liite 10 - Muistio perustellun päätelmän huomioimisesta jatkosuunnittelussa
Liite 11 - Kuulemiskokousten pöytäkirjat sekä lausumat ja Fingrid Oyj:n vastineet